

The New York Times-bestseller

MARY HIGGINS CLARK

TRANEN OM MIJN ZUSJE

Een tragische dood
of brute moord?

THRILLER

MARY HIGGINS CLARK

Tranen om mijn zusje

Uitgegeven door Xander Uitgevers bv
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Weep No More, My Lady*
Oorspronkelijke uitgever: Mares Enterprises, Inc.
Eerder verschenen als *Geen tranen om een actrice*
Vertaling: Elly Schurink-Vooren
Omslagontwerp: Studio Marlies Visser
Omslagbeeld: Getty Images
Zetwerk: Michiel Niesen, ZetProducties

Copyright © 1987 Mares Enterprises, Inc.
Copyright © 2014 voor de Nederlandse taal:
Xander Uitgevers bv, Amsterdam

Eerste druk 2014

ISBN 9789401603027 / NUR 330

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Voor mijn kleinkinderen –
Elizabeth Higgins Clark
en
Andrew Warren Clark,
de twee 'Dirdrews'.
Met liefde, plezier en vreugde.*

Proloog – juli 1969

In Kentucky stond de zon brandend aan de hemel. De achtjarige Elizabeth zat in een hoekje weggedoken op de smalle veranda en probeerde iets op te vangen van de weinige schaduw die het afdak gaf. Haar haren voelden warm aan in haar nek, ook al had ze ze samengebonden met een lint. De straat was verlaten; bijna iedereen deed een zondagmiddagdutje of was naar het plaatselijke zwembad gegaan. Ze wilde zelf ook gaan zwemmen, maar ze paste er wel voor op dat te vragen. Haar moeder en Matt hadden de hele dag gedronken en hadden toen ruzie gekregen. Ze vond het afschuwelijk als ze woorden hadden, vooral 's zomers wanneer de ramen openstonden. Dan hielden alle kinderen op met spelen om te luisteren. Vandaag was het er wel heel hard aan toe gegaan. Haar moeder had Matt uitgescholden voor alles wat mooi en lelijk was, tot hij haar weer had geslagen. Nu lagen ze languit op het bed te slapen, zonder dekens over zich heen. Hun lege glazen hadden ze op de grond laten vallen.

Ze wou maar dat haar zus Leila niet iedere zaterdag en zondag hoefde te werken. Vroeger was ze altijd vrij op zondag; toen noemde Leila dat hun dag en had ze Elizabeth vaak mee uit genomen. De meeste meisjes van Leila's leeftijd – ze was negentien – gingen met jongens op stap, maar Leila deed dat nooit. Ze was van plan om naar New York te gaan en actrice te worden in plaats van zich te binden en in Lumber Creek te blijven. 'Weet je wat het ellendige is van deze provinciestedjes, Musje? De meisjes trouwen zodra ze van school komen en zitten binnen de kortste keren thuis met een stel jengelende kinderen. Nou, mij niet gezien!'

Elizabeth hoorde Leila graag praten over hoe het zou zijn als ze een ster was, maar tegelijkertijd maakte het haar bang. Ze moest er niet aan denken dat ze met mama en Matt in dit huis woonde, zonder Leila.

Het was te warm om te spelen. Ze stond zachtjes op en trok haar T-shirt recht onder de ceintuur van haar korte broek. Ze was een mager kind met lange benen en sproeten op haar neus. Haar ogen stonden ver uit elkaar en hadden een wijze uitdrukking – ‘Het ernstige prinsesje’ noemde Leila haar. Leila verzoon altijd bijnamen voor mensen, soms grappige, soms, als het ging om mensen die ze niet mocht, hatelijke.

In het huis was het zo mogelijk nog warmer dan op de veranda. Nu, om vier uur 's middags, scheen de felle zon door de smerige ramen naar binnen, op de bank met de doorgezakte zitting en de kapotte bekleding, en op het linoleum dat bij de gootsteen was gebarsten en losgeraakt en zo oud was dat je niet eens meer kon zien wat de oorspronkelijke kleur was geweest. Ze woonden hier nu vier jaar. Elizabeth kon zich het andere huis, in Milwaukee, nog vaag herinneren. Het was iets groter dan dit, met een echte keuken, twee badkamers en een enorme tuin. Elizabeth overwoog of ze de huiskamer zou opruimen, maar ze wist dat het onmiddellijk weer een troep zou worden wanneer Matt wakker werd en opstond. Hij liet altijd bierflesjes rondslingeren, knoeide met sigarenas en gooide zijn kleren neer waar hij ze uittrok. Maar misschien was het toch de moeite van het proberen waard.

Achter de openstaande deur van haar moeders slaapkamer klonken onaangename, norse snurkgeluiden. Ze gluurde naar binnen. Mama en Matt hadden het vast weer goedgemaakt. Ze lagen helemaal omstrengeld, met zijn rechterbeen over haar linker en zijn gezicht in haar haren. Ze hoopte dat ze wakker werden voordat Leila thuiskwam. Leila had er een hekel aan hen zo te zien liggen. ‘Neem je vrienden mee en laat ze kennismaken met mama en haar verloofde,’ fluisterde ze dan met haar acteerstem tegen Elizabeth. ‘Kun je opscheppen over je chique afkomst!’

Leila moest vast overwerken. Het drive-in-restaurant lag vlak bij het strand, en als het erg warm was, kwamen sommige serveersters niet opdagen. ‘Ik ben ongesteld,’ zeiden ze dan klaaglijk

door de telefoon tegen de bedrijfsleider. 'Ik heb ontzettende buikpijn.'

Leila had haar daarover verteld en uitgelegd wat het betekende. 'Je bent pas acht, een beetje jong nog, maar mama heeft mij nooit op de hoogte gebracht. Toen het gebeurde, kon ik nauwelijks naar huis lopen omdat mijn rug zo'n pijn deed. Ik dacht dat ik doodging! Ik wil niet dat jou hetzelfde overkomt of dat je andere kinderen erover hoort praten alsof het iets abnormaals is.'

Elizabeth deed zo goed mogelijk haar best om de huiskamer weer netjes te maken. Ze liet de jaloezieën bijna tot beneden zakken, zodat de zon niet zo fel naar binnen scheen. Ze leegde de asbakken, sopte de tafels schoon en gooide de bierflesjes weg die Matt en mama hadden leeggedronken voordat ze ruzie kregen. Daarna ging ze naar haar kamer, die precies groot genoeg was voor een veldbed, een bureau en een stoel met een kapotte rieten zitting. Leila had haar een witte chenille spreij voor haar verjaardag gegeven en een tweedehands boekenkastje gekocht, dat ze rood had geschilderd en aan de muur had gehangen.

Minstens de helft van de boeken in het kastje bevatte toneelstukken. Elizabeth pakte een van haar lievelingsexemplaren: *Onze stad*. Leila had vorig jaar, op de middelbare school, de rol van Emily gespeeld; ze had haar tekst zo vaak met haar zusje gerepeteerd dat Elizabeth alle zinnen uit haar hoofd kende. Soms zat ze tijdens de rekenles in gedachten een van haar favoriete toneelstukken op te zeggen. Dat was heel wat leuker dan al die rekenaars te moeten opdreunen.

Ze was waarschijnlijk in slaap gevallen, want toen ze haar ogen opsloeg, stond Matt over haar heen gebogen. Zijn adem rook naar tabak en bier, en toen hij lachte, werd die stank nog erger omdat hij daarbij dieper ademhaalde. Elizabeth deinsde achteruit, maar ze kon nergens heen om aan hem te ontsnappen. Hij klopte op haar been. 'Dat is vast een heel saai boek, Liz.' Hij wist dat ze graag Elizabeth genoemd wilde worden.

‘Is mama wakker? Dan zal ik het eten gaan klaarmaken.’

‘Je mama blijft nog wel een tijdje slapen. Zal ik even naast je komen liggen? Dan kunnen we samen lezen.’ In een oogwenk had hij het hele bed in beslag genomen en werd Elizabeth tegen de muur gedrukt.

Ze wrong zich in allerlei bochten. ‘Ik ga liever eerst die hamburgers braden,’ zei ze, terwijl ze probeerde niet te laten merken dat ze bang was.

Zijn handen grepen haar armen stevig vast. ‘Geef pappie eerst maar eens een lekkere pakkerd, schatje.’

‘Je bent mijn pappie niet.’ Plotseling voelde ze zich in het nauw gedreven. Ze wilde mama roepen in de hoop dat ze wakker zou worden, maar nu was Matt haar aan het zoenen.

‘Je bent een mooi meisje,’ zei hij. ‘Wanneer je groot bent, zul je een echte schoonheid zijn.’ Zijn hand gleed nu langs haar been omhoog.

‘Dat vind ik niet prettig!’ zei ze.

‘Wat niet, kindje?’

En toen zag ze over Matts schouder Leila in de deuropening staan, haar groene ogen donker van woede. In een flits liep ze de kamer door en trok zo hard aan Matts haar dat zijn hoofd met een ruk naar achteren schoot, terwijl ze hem woorden toeschreeuwde die Elizabeth niet begreep. Toen gilde ze: ‘Het is al erg genoeg wat die schoften met mij hebben gedaan, maar voordat je iets met haar kunt uithalen, vermoord ik je.’

Matts voeten kwamen met een plof op de vloer terecht. Hij boog zich opzij in een poging aan Leila te ontsnappen, maar ze hield zijn lange haren stevig vast, waardoor iedere beweging die hij maakte hem pijn deed. Hij begon terug te schreeuwen en probeerde Leila te slaan.

Mama had de herrie waarschijnlijk gehoord, want ze snurkte niet meer. Met een laken om haar lichaam kwam ze de kamer binnen; haar mooie, rode haren zaten in de war en haar bloeddoorlopen ogen stonden flets. ‘Wat is hier aan de hand?’ mom-

pelde ze met een slaperige, boze stem. Elizabeth zag dat ze een bloeduitstorting op haar voorhoofd had.

‘Vertel die krankzinnige dochter van je maar eens dat als ik zo aardig ben haar zuster iets voor te lezen, daar niets verkeerd in steekt.’ Matts stem klonk woedend, maar Elizabeth voelde dat hij bang was.

‘Vertel jij die vuile kinderverkrachter maar liever dat hij hier moet verdwijnen, anders bel ik de politie!’ Met een laatste ruk liet Leila Matts haar los, liep om hem heen en ging naast Elizabeth op het bed zitten, haar zusje dicht tegen zich aan drukkend.

Mama begon tegen Matt te krijsen, en toen begon Leila weer tegen mama te schreeuwen. Tenslotte gingen mama en Matt naar hun kamer, waar ze hun ruzie nog een tijdje voortzetten voordat er een lange stilte viel. Toen ze weer uit de kamer kwamen, waren ze aangekleed en zeiden dat alles een misverstand was. Ze hadden besloten om uit te gaan nu de meisjes toch bij elkaar waren.

Nadat ze waren vertrokken, zei Leila: ‘Wil jij even een blik soep openmaken en een paar hamburgers voor ons bakken? Ik moet even nadenken.’ Gehoorzaam ging Elizabeth naar de keuken en maakte de maaltijd klaar. Ze aten zwijgend. Elizabeth bedacht hoe blij ze was dat mama en Matt waren weggegaan. Als ze thuis waren, deden ze niets anders dan drinken en vrijen of ruzie maken en vrijen. Zowel het een als het ander was afschuwelijk.

Na enige tijd zei Leila: ‘Ze zal nooit veranderen.’

‘Wie?’

‘Mama. Ze is een zuiplap. En als het de ene kerel niet is, dan is het wel een andere. Tot ze alle mannen die ze kan krijgen, heeft gehad. Maar ik kan je niet bij Matt achterlaten.’

Achterlaten! Leila zou toch niet weggaan?

‘Ga je spullen maar inpakken,’ zei Leila. ‘Als die griezel je gaat betasten, ben je hier niet langer veilig. We nemen de eerstvolgende bus naar New York.’ Ze woelde met haar hand door Elizabeths haar. ‘Alleen God weet wat ik moet doen wanneer we daar

aankomen, Musje, maar ik beloof je dat ik voor je zal zorgen.'

Later zou Elizabeth zich dat moment helder voor de geest kunnen halen. Leila's smaragdgroene ogen waarin de woede had plaatsgemaakt voor een vastberaden blik. Leila's slanke, gespannen lichaam en katachtige gratie, haar glanzende rode haren die in het schijnsel van de lamp boven haar hoofd leken te stralen, haar warme, hese stem die zei: 'Niet bang zijn, Musje. Het is tijd dat we hier onze hielen lichten en ons goeie ouwe Kentucky de rug toekeren!'

En toen begon Leila met een uitdagend lachje te zingen: 'Droog je tranen, meisje...'

Zaterdag, 29 augustus 1987

1

Vlucht 111 van Pan American, afkomstig uit Rome, zwenkte uit en bereidde zich voor op haar landing op Kennedy Airport. Elizabeth drukte haar voorhoofd tegen het raampje, starend naar de glinstering van de zon op de oceaan en naar de ver verwijderde contouren van de wolkenkrabbers in Manhattan. Dit was het moment waarvan ze vroeger altijd zo had genoten aan het eind van een reis, het gevoel om thuis te komen. Maar vandaag wenste ze vurig dat ze in het vliegtuig kon blijven en mee mocht vliegen naar de volgende bestemming, waar dat ook mocht zijn.

‘Wat een mooi uitzicht, hè?’ Toen ze aan boord was gestapt, had de oude dame naast haar vriendelijk geglimlacht en vervolgens een boek opengeslagen. Elizabeth had opgelucht ademgehaald; ze had weinig zin om zeven uur lang met een onbekende te moeten praten. Maar nu kon het haar niet meer schelen. Over een paar minuten zouden ze landen. Ze beaamde dat het een mooi uitzicht was.

‘Dit was mijn derde reis naar Italië,’ vervolgde haar buurvrouw. ‘Maar ik ga in het vervolg niet meer in augustus. Dan is het er zo vreselijk warm en zijn er overal toeristen. Waar bent u geweest?’

Het vliegtuig beschreef een bocht en begon te dalen. Elizabeth besloot dat een openhartig antwoord eenvoudiger was dan een ontwijkend. ‘Ik ben actrice. Ik was in Venetië voor filmopnamen.’

‘Wat opwindend! U deed me aanvankelijk denken aan Candy Bergen. U bent ongeveer even lang als zij en u hebt hetzelfde

prachtige blonde haar en blauwgrijze ogen. Moet ik uw naam kennen?’

‘Nee, hoor.’

Met een nauwelijks merkbare schok landde het vliegtuig op de baan en begon te taxiën. Om nog meer vragen te voorkomen, pakte Elizabeth haar handtas onder haar stoel vandaan en controleerde omslachtig de inhoud. Als Leila hier was geweest, dacht ze, zou niemand naar haar naam hebben gevraagd. Iedereen had Leila LaSalle altijd herkend. Maar Leila zou eerste klas hebben gevlogen, geen tweede klas.

Zou hebben... Na al die maanden werd het tijd dat ze haar dood accepteerde.

Bij een kiosk vlak na de douanedoorgang lag een stapel mid-dagedities van de *Globe*. Haar blik viel op een vetgedrukte kop-regel: PROCES START OP 8 SEPTEMBER. De tekst luidde: ‘Een zichtbaar boze rechter Michael Harris weigerde op scherpe toon verder uitstel van het proces tegen multimiljonair Ted Winters, die wordt beschuldigd van moord.’ De rest van de voorpagina werd in beslag genomen door een vergrote foto van Teds gezicht. Er lag een gespannen trek om zijn mond, en de blik in zijn ogen verried verbittering en verbijstering. De foto was genomen nadat de grand jury hem in staat van beschuldiging had gesteld voor de moord op zijn verloofde, Leila LaSalle.

Terwijl de taxi in de richting van de stad reed, las Elizabeth de rest van het artikel: een samenvatting van de details rondom Leila’s dood en de bewijzen tegen Ted. Over de volgende drie pagina’s verspreid waren foto’s van Leila afgebeeld: tijdens een première met haar eerste echtgenoot, op safari met haar tweede echtgenoot, Leila met Ted en Leila die haar Oscar in ontvangst nam. Allemaal publiciteitsopnamen. Een daarvan trok Elizabeths aandacht omdat Leila’s glimlach hierop iets zachts had, een suggestie van kwetsbaarheid die in strijd was met de arro-

gante houding van haar hoofd en de spottende uitdrukking in haar ogen. De helft van alle jonge meisjes in Amerika had die uitdrukking geïmiteerd, zoals ze ook het gebaar waarmee Leila haar haren naar achteren schudde hadden nageaapt en de manier waarop ze over haar schouder kon glimlachen...

‘We zijn er, mevrouw.’

Elizabeth keek verschrikt op. De taxi stond stil voor het Hamilton Arms aan 57th Street en Park Avenue. De krant gleed van haar schoot. Ze probeerde een rustige klank in haar stem te leggen. ‘Het spijt me heel erg, maar ik heb u het verkeerde adres gegeven. Ik wil naar 11th en 5th Street.’

‘Ik heb de meter al afgezet.’

‘Begin dan maar met een nieuw tarief.’ Haar handen trilden toen ze naar haar portefeuille zocht. Ze voelde dat de portier eraan kwam en hield haar ogen neergeslagen. Ze wilde niet herkend worden. Onbewust had ze Leila’s adres opgegeven. Dit was het gebouw waar Ted Leila had vermoord. Hier had hij haar, in dronken razernij, van het balkon geduwd.

Elizabeth begon onbeheerst te beven toen ze weer het beeld voor zich zag dat ze maar niet uit haar gedachten kon bannen: Leila’s prachtige lichaam, gehuld in een witte satijnen pyjama, dat van veertig verdiepingen hoog neerstortte op de betonnen binnenplaats terwijl haar lange rode haren als een waterval achter haar aan wapperden.

En altijd weer die vragen... Was ze bij bewustzijn? Hoeveel heeft ze ervan gemerkt?

Hoe afschuwelijk moeten die laatste seconden voor haar zijn geweest!

Als ik bij haar was gebleven, dacht Elizabeth, zou het nooit zijn gebeurd...

2

Na een afwezigheid van twee maanden was het bedompt en benauwd in haar flat. Maar zodra ze de ramen had opengezet, voelde ze de bries die zorgde voor de aanvoer van een mengeling van geuren die zo typerend was voor New York en altijd weer een merkwaardige voldoening gaf: de pikante aroma's van het kleine Indiase restaurant om de hoek, een vleug van de bloemen in het bordes aan de overkant van de straat, de scherpe stank van uitlaatgassen van de bussen die over Fifth Avenue reden en een vage zeelucht die werd verspreid door de Hudson River. Een paar minuten lang haalde Elizabeth diep adem en ze voelde dat ze begon te ontspannen. Nu ze eenmaal hier was, was het goed om weer thuis te zijn. Dat werk in Italië was opnieuw een vlucht geweest, opnieuw een tijdelijk uitstel. Maar ze werd voortdurend achtervolgd door het besef dat ze uiteindelijk toch voor het gerecht zou moeten verschijnen als getuige à charge bij het proces tegen Ted.

Ze pakte vlug haar koffers uit en zette haar planten in de gootsteen. Het was wel duidelijk dat de vrouw van de conciërge zich niet had gehouden aan haar belofte om ze regelmatig water te geven. Nadat ze de dode bladeren had verwijderd, pakte Elizabeth de post die op de tafel in de eetkamer lag. Snel keek ze alles door, haalde de reclamefolders ertussenuit en scheidde de persoonlijke brieven van de rekeningen. Ze glimlachte verheugd bij het zien van het mooie handschrift op een van de enveloppen en het onberispelijk geschreven adres van de afzender in de linkerbovenhoek: *Dora Samuels, Kuuroord annex Beautyfarm 'De Cipres', Pebble Beach, Californië*. Sammy! Maar voordat ze die brief ging lezen, opende Elizabeth met tegenzin de zakelijk uitziende envelop met als afzender: OFFICIER VAN JUSTITIE, ARRONDISSEMENTSRECHTBANK.

De brief was kort. Het was een bevestiging van de afspraak dat ze bij haar thuiskomst op 29 augustus de waarnemend officier van justitie, William Murphy, zou bellen om te overleggen wanneer ze nog eens haar getuigenverklaring zouden door nemen.

Zelfs het krantenartikel en het feit dat ze Leila's adres aan de taxichauffeur had opgegeven, hadden haar niet voorbereid op de schok die ze kreeg door deze officiële kennisgeving. Haar mond werd droog. De muren om haar heen leken op haar af te komen. In gedachten maakte ze weer de uren door waarin ze, tijdens hoorzittingen voor de grand jury, verklaringen had afgelegd. Het moment dat ze in de getuigenbank was flauwgevallen nadat ze haar de foto's van Leila's lichaam hadden laten zien. O, god! dacht ze. Dat begon nu allemaal opnieuw...

De telefoon rinkelde. Haar 'Hallo' was nauwelijks hoorbaar. 'Elizabeth!' klonk een luide stem. 'Hoe is het met je? Ik moet voortdurend aan je denken.'

Het was Min von Schreiber! Uitgerekend zij! Elizabeth voelde zich plotseling uitgeput. Min had Leila haar eerste opdracht als fotomodel bezorgd. Nu was ze getrouwd met een Oostenrijkse baron en eigenares van het chique kuuroord De Cipres in Pebble Beach, Californië. Ze was een oude en lieve vriendin, maar op dat moment was Elizabeth niet voor haar in de stemming. Ze was echter een van de mensen tegen wie Elizabeth nooit 'nee' kon zeggen.

'Ik voel me prima, Min.' Elizabeth probeerde een opgewekte klank in haar stem te leggen. 'Alleen een beetje moe. Ik ben een paar minuten geleden pas thuisgekomen.'

'Laat je koffers dan maar ingepakt, want je komt morgen hierheen. Bij de balie van American Airlines ligt een ticket voor je klaar. De gebruikelijke vlucht. Jason komt je in San Francisco van het vliegveld halen.'

'Min, ik kan niet.'

'Als mijn gast.'

Elizabeth schoot bijna in de lach. Leila had altijd gezegd dat het Min de grootste moeite kostte om juist die drie woorden uit te spreken. ‘Maar Min...’

‘Niks te maren! Toen ik je in Venetië ontmoette, was je veel te mager. Dat verwenste proces wordt een marteling voor je, dus kom hierheen. Je hebt rust nodig. Je moet eens lekker verwend worden.’

Elizabeth zag Min in gedachten voor zich, haar ravenzwarte haar rond haar hoofd opgerold en er op haar heerszuchtige manier altijd van uitgaand dat haar wensen automatisch werden ingewilligd. Na nog een aantal vergeefse protesten, waarbij ze alle redenen opsomde waarom ze niet kon komen, hoorde Elizabeth zichzelf instemmen met Mins plannen. ‘Tot morgen dan. Ik verheug me erop je weer te zien, Min.’ Ze glimlachte toen ze de hoorn op de haak legde.

Ruim vierduizend kilometer verderop wachtte Minna von Schreiber tot de verbinding was verbroken en draaide toen onmiddellijk een ander nummer. Zodra er aan de andere kant van de lijn werd opgenomen, fluisterde ze: ‘Je had gelijk. Het was een makkie. Ze komt. *Vergeet niet verrast te reageren wanneer je haar ziet!*’

Terwijl ze nog aan het praten was, kwam haar man de kamer binnen. Hij wachtte tot het gesprek was afgelopen en barstte toen los: ‘Heb je haar toch uitgenodigd?’

Min keek hem uitdagend aan. ‘Ja.’

Helmut von Schreiber fronste zijn wenkbrauwen. Zijn lichtblauwe ogen kregen een donkere kleur. ‘Na al mijn waarschuwingen? Minna, Elizabeth kan dit kaartenhuis boven ons hoofd laten instorten! Voordat de week voorbij is, zul je die uitnodiging betreuren zoals je nog nooit in je leven iets hebt betreurd.’

Elizabeth besloot om eerst de waarnemend officier van justitie te bellen. Dan had ze dat tenminste achter de rug.

William Murphy leek blij te zijn iets van haar te horen. ‘Mevrouw Lange! Ik had de hoop al opgegeven.’

‘Ik had u toch gezegd dat ik vandaag zou terugkomen. Ik had eigenlijk niet verwacht dat u op zaterdag zou werken.’

‘Er is veel te doen. De datum van het proces is nu definitief vastgesteld: acht september.’

‘Dat heb ik gelezen.’

‘Ik wil uw getuigenverklaring nogmaals met u doornemen, zodat alles weer vers in uw geheugen zit.’

‘Het is nooit *uit* mijn geheugen geweest,’ zei Elizabeth.

‘Dat begrijp ik. Maar ik wil de vragen met u doornemen die de advocaat van de tegenpartij u kan stellen. Komt u maandag maar een paar uur bij me langs, dan kunnen we een nieuwe afspraak maken voor het weekend daarop. U blijft toch wel in de buurt, hè?’

‘Morgenochtend vertrek ik weer,’ liet ze hem weten. ‘Kunnen we er niet over praten wanneer het zover is?’

Zijn antwoord vervulde haar met wanhoop. ‘Ik heb liever een bespreking vooraf. Het is pas drie uur. Met een taxi kunt u binnen een kwartier hier zijn.’

Met tegenzin stemde ze toe. Haar blik viel op Sammy’s brief, maar ze besloot met het lezen daarvan te wachten tot ze terugkwam. Dan had ze tenminste iets om naar uit te kijken. Ze nam vlug een douche, stak haar haren op in een knot en trok een blauw katoenen jumpsuit met sandalen aan.

Een half uur later zat ze tegenover de jurist van de arrondissementsrechtbank in diens overvolle kantoor. Het meubilair bestond uit een bureau, drie stoelen en een aantal grijze archiefkasten. Op de vloer, op de stalen kasten en op het bureau lagen talloze kartonnen mappen opgestapeld. William Murphy leek zich niet bewust te zijn van de chaos in zijn werkkamer, of, dacht Elizabeth, hij had zich erbij neergelegd dat er toch niets aan te veranderen viel.

Murphy was een kalende man met een rond gezicht van ach-

ter in de dertig die sprak met een sterk New Yorks accent. Hij wekte de indruk over een intelligente geest en een geweldige energie te beschikken. Na de hoorzittingen van de grand jury had hij haar verteld dat haar getuigenverklaring de voornaamste reden was geweest om Ted in staat van beschuldiging te stellen. Ze wist dat hij dat als een groot compliment beschouwde.

Nu sloeg hij een dik dossier open: *De staat New York contra Andrew Edward Winters III*. ‘Ik weet hoe moeilijk dit voor u is,’ zei hij. ‘U zult de dood van uw zuster opnieuw moeten beleven, en daarmee ook het verdriet dat u hebt ondervonden. Bovendien moet u getuigen tegen een man op wie u gesteld was en die u vertrouwde.’

‘Ted heeft Leila vermoord. De man die ik kende, bestaat niet.’

‘Deze zaak kent geen onzekere factoren. Hij heeft uw zuster van het leven beroofd en het is mijn taak om er – met uw hulp – voor te zorgen dat hij achter de tralies komt. Het proces zal een zware beproeving voor u zijn, maar ik verzeker u dat u na afloop beter in staat zult zijn uw eigen leven voort te zetten. Nadat u de eed hebt afgelegd, zal u naar uw naam worden gevraagd. Ik weet dat “Lange” uw artiestennaam is. Vergeet vooral niet de jury te laten weten dat uw wettige naam is LaSalle. Laten we nu uw getuigenverklaring nog eens onder de loep nemen. Ze zullen u vragen of u met uw zuster samenwoonde.’

‘Nee. Na mijn studie ben ik in mijn eigen flat getrokken.’

‘Leven uw ouders nog?’

‘Nee. Mijn moeder stierf drie jaar nadat Leila en ik naar New York zijn gegaan. Mijn vader heb ik nooit gekend.’

‘Nu komen we bij uw getuigenverklaring, die begint met de dag voor de moord.’

‘Ik was drie maanden buiten de stad op tournee geweest met een toneelgezelschap. Op vrijdagavond 28 maart kwam ik terug... Nog net op tijd om de voorvertoning van Leila’s stuk bij te wonen.’

‘Hoe trof u uw zuster aan?’

‘Ze was kennelijk erg gespannen en vergat voortdurend haar tekst. Haar spel was ontzettend slecht. Tussen twee bedrijven door zocht ik haar op in haar kleedkamer. Behalve af en toe een glaasje wijn dronk ze nooit alcohol, maar nu sloeg ze pure whisky naar binnen. Ik pakte het glas van haar af en goot de drank door de gootsteen.’

‘Hoe reageerde ze?’

‘Ze was woedend. Ze was volkomen veranderd. Vroeger dronk ze zelden, maar nu leek ze opeens niet zonder alcohol te kunnen... Ted kwam de kleedkamer binnen. Ze schreeuwde tegen ons allebei dat we moesten verdwijnen.’

‘Was u verbaasd door haar gedrag?’

‘Ik was vooral geschokt.’

‘Hebt u er met Winters over gesproken?’

‘Hij maakte een verbijsterde indruk. Ook hij was veel weg geweest.’

‘Voor zaken?’

‘Ja, dat denk ik wel...’

‘Het toneelstuk was dus slecht?’

‘Een totale mislukking. Leila weigerde om op het toneel te verschijnen en het applaus in ontvangst te nemen. Na afloop zijn we naar Elaine’s gegaan.’

‘Wie bedoelt u met “we”?’

‘Leila... Ted, Craig... ikzelf... Syd en Cheryl... Baron en barones Von Schreiber. We waren allemaal goed bevriend met elkaar.’

‘Ze zullen u vragen om deze mensen voor de jury nader te omschrijven.’

‘Syd Melnick was Leila’s agent. Cheryl Manning is een bekende actrice. Baron en barones Von Schreiber bezitten het kuuroord De Cipres in Californië. Min – de barones – had vroeger een modellenbureau in New York. Via haar kreeg Leila haar eerste opdracht. Ted Winters... iedereen weet wie hij is en bovendien was hij Leila’s verloofde. Craig Babcock is Teds

assistent. Hij is vice-president van Winters Enterprises.’

‘Wat gebeurde er bij Elaine’s?’

‘Er vond een afschuwelijke scène plaats. Iemand riep naar Leila dat hij had gehoord dat haar spel een fiasco was. Ze werd woedend en schreeuwde: “Dat zal best, maar ik zal het fiasco nog groter maken. Horen jullie me? Allemaal? Ik kap ermee!” Vervolgens ontsloeg ze Syd Melnick. Ze beschuldigde hem ervan dat hij haar dat toneelstuk had aangepraat omdat hij zijn commissie ervan wilde hebben, dat hij haar de laatste jaren in van alles en nog wat had laten spelen omdat hij het geld nodig had.’ Elizabeth beet op haar lip. ‘U moet goed begrijpen dat dit niet de echte Leila was. Nou ja, ze kon natuurlijk best eens geïrriteerd zijn wanneer ze met een nieuw stuk begon. Ze was een ster, een perfectionist. Maar ze had zich nog nooit zo gedragen als toen.’

‘Wat deed u?’

‘We probeerden allemaal haar te kalmeren, maar dat maakte het alleen maar erger. Toen Ted een poging deed haar tot rede te brengen, schoof ze haar verlovingsring van haar vinger en smiet hem door de zaal.’

‘Hoe reageerde hij?’

‘Hij was witheet, maar probeerde dat niet te laten merken. Een ober bracht de ring terug en Ted liet hem in zijn zak glijden.’

Hij trachtte het met een grapje af te doen en zei zoiets als: “Ik hou hem maar zolang bij me tot ze in een beter humeur is.” Daarna hebben we haar in de auto geholpen en naar huis gebracht, en samen met Ted heb ik haar in bed gestopt. Ik zei tegen hem dat ik ervoor zou zorgen dat ze hem de volgende morgen, wanneer ze wakker was, zou opbellen.’

‘Wanneer u in de getuigenbank staat, zal ik u vragen of ze samenwoonden.’

‘Hij had zijn eigen appartement op de eerste verdieping in hetzelfde gebouw. Ik ben die nacht bij Leila gebleven. Ze heeft tot na het middaguur geslapen. Toen ze wakker werd, voelde

ze zich beroerd. Ik heb haar een aspirientje gegeven en daarna ging ze weer naar bed. Ik heb Ted voor haar opgebeld. Hij was op zijn kantoor. Hij vroeg me of ik tegen haar wilde zeggen dat hij 's avonds om een uur of zeven bij haar langs zou komen.' Elizabeth voelde dat haar stem het bijna begaf.

'Het spijt me dat ik hiermee moet doorgaan, maar probeer dit te zien als een soort repetitie. Hoe beter u bent voorbereid, hoe makkelijker het voor u zal zijn wanneer u in de getuigenbank staat.'

'Het gaat echt wel.'

'Hebben u en uw zuster over die voorgaande avond gesproken?'

'Nee. Ze wilde er kennelijk niet over praten. Ze was heel kalm en zei dat ik naar huis moest gaan om mijn koffers uit te pakken. Ik had al mijn bagage letterlijk in de gang gesmeten om niets van het toneelstuk te missen. Ze vroeg me haar om een uur of acht te bellen en zei dat we daarna uit eten zouden gaan. Ik dacht dat ze zichzelf, Ted en mij bedoelde, maar toen bevestigde ze dat ze niet van plan was zijn ring terug te nemen. Ze had genoeg van hem.'

'Mevrouw Lange, dit is erg belangrijk. Vertelde uw zuster u dat ze van plan was haar verloving met Ted Winters te verbreken?'

'Ja.' Elizabeth staaarde naar haar handen. Ze herinnerde zich hoe ze diezelfde handen op Leila's schouders had gelegd en er vervolgens mee langs Leila's voorhoofd had gestreken. *O, Leila, hou toch op! Dat meen je niet.*

Ik meen het wel, Musje.

Nee, dat is niet waar!

Denk maar wat je wilt, Musje. Je belt me in ieder geval om acht uur op, hè?

Het laatste moment dat ze bij Leila was, had ze een koud compress op haar voorhoofd gelegd en haar warm ingestopt onder

de dekens. Ze had gedacht dat ze over enkele uren wel weer zichzelf zou zijn, lachend en vrolijk en klaar om het verhaal op haar manier te vertellen: ‘Dus ik stuurde Syd de laan uit, smeed Teds ring door de zaal en kapte met het toneelstuk. En dat allemaal in twee minuten tijd bij Elaine’s! Niet gek, hè?’ Dan zou ze haar hoofd achterovergooien en lachen, en bij nadere beschouwing zou het opeens grappig zijn, een ster die in het openbaar een woedeuitbarsting had gekregen.

‘Ik geloofde het omdat ik het wilde geloven,’ hoorde Elizabeth zichzelf tegen William Murphy zeggen.

Gejaagd begon ze aan de rest van haar getuigenis. ‘Ik belde om acht uur op... Leila en Ted hadden ruzie. Ze klonk alsof ze weer had gedronken. Ze vroeg me om over een uur terug te bellen en dat deed ik. Ze huilde. Hun ruzie was niet bijgelegd. Ze had Ted weggestuurd. Ze bleef maar zeggen dat ze geen enkele man kon vertrouwen, dat ze geen enkele man meer wilde en dat we samen weg moesten gaan.’

‘Hoe reageerde u daarop?’

‘Ik probeerde van alles. Ik heb getracht haar te kalmeren. Ik herinnerde haar eraan dat ze altijd gespannen was wanneer ze in een nieuw stuk speelde. Ik zei haar dat dit stuk haar op het lijf was geschreven. Ik hield haar voor dat Ted stapelgek op haar was en dat ze dat ook wel wist. Toen probeerde ik het op een andere manier en deed alsof ik kwaad werd. Ik...’ Elizabeths stem haperde en haar gezicht werd bleek. ‘Ik zei haar dat ze net zo klonk als mama in een van haar dronken buien.’

‘Wat zei ze daarop?’

‘Het leek wel alsof ze me niet had gehoord. Ze bleef alleen maar zeggen: “Ik heb genoeg van Ted. Jij bent de enige die ik ooit nog zal vertrouwen. Musje, beloof me dat we samen weggaan.” Elizabeth deed geen poging meer om de tranen die in haar ogen opwelden terug te dringen. ‘Ze huilde en snikte...’

‘En toen...’

‘Toen kwam Ted terug. Hij begon tegen haar te schreeuwen.’

William Murphy boog zich naar voren. De warmte verdween uit zijn stem. ‘Dit is een kritiek punt in uw getuigenis, mevrouw Lange. Voordat u in de getuigenbank kunt zeggen wiens stem u hebt gehoord, zal ik de jury ervan moeten overtuigen dat u die stem echt hebt herkend. We gaan dat op de volgende manier doen...’ Hij liet even een dramatische stilte vallen. ‘Vraag: u hoorde een stem?’

‘Ja,’ antwoordde Elizabeth toonloos.

‘Hoe hard klonk die stem?’

‘Schreeuwend.’

‘Hoe was de klank van die stem?’

‘Boos.’

‘Hoeveel woorden heeft u die stem horen zeggen?’

Elizabeth telde in gedachten. ‘Negen woorden. Twee zinnen.’

‘Mevrouw Lange, had u die stem ooit eerder gehoord?’

‘Honderden keren.’ Ze hoorde Teds stem in haar oren. Ted die lachte en tegen Leila riep: ‘*Hé, vedette, schiet eens een beetje op! Ik heb honger!*’ Ted die Leila behendig beschermde tegen een al te enthousiaste bewonderaar: ‘*In de wagen, schat. Vlug!*’ Ted die naar de première van haar eigen off-Broadway-stuk was gekomen: ‘*Ik zal Leila alles uitgebreid moeten vertellen, maar ik kan het in drie woorden samenvatten: je was sensationeel...*’

Wat vroeg meneer Murphy haar...? ‘Mevrouw Lange, herkende u de stem die tegen uw zuster schreeuwde?’

‘Absoluut!’

‘Mevrouw Lange, van wie was de stem die op de achtergrond schreeuwde?’

‘Van Ted... Ted Winters.’

‘Wat schreeuwde hij?’

Onbewust verhief ze nu haar eigen stem. ‘Leg die telefoon neer! *Leg neer, zeg ik je!*’

‘Reageerde uw zuster daarop?’

‘Ja.’ Elizabeth schoof onrustig heen en weer. ‘Moeten we hiermee doorgaan?’